

Sygn. akt IV CSK 186/17

POSTANOWIENIE

Dnia 26 października 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szulc

w sprawie z wniosku J.K., B.M. i M.C.
przy uczestnictwie E.M. i M.M.
o dział spadku,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 26 października 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy J.K.
od postanowienia Sądu Okręgowego w B.
z dnia 28 listopada 2016 r., sygn. akt II Ca (...),

odrzuca skargę kasacyjną.

UZASADNIENIE

Wnioskodawca J.K. wniósł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w B. w przedmiocie działu spadku, który podzielił stanowisko Sądu pierwszej instancji, że w skład spadku nie wchodzi lokal mieszkalny o wartości 197 214 zł, którego własność została przeniesiona przez spadkodawczynię umową dożywocia na osobę spoza kręgu spadkobierców. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości oraz orzeczenie co do istoty sprawy przez zmianę postanowienia Sądu pierwszej instancji przez dodanie w pkt I ppkt 3 wymienionej nieruchomości lokalowej, w punkcie II przez dodanie ppkt 3 i przyznanie przedmiotowego lokalu na rzecz uczestniczki B.M., w punkcie III przez jego zmianę i zasądzenie na jego rzecz

kwoty 35511,99 zł tytułem spłaty, w punkcie IV przez uchylenie w części dotyczącej wniosku o uznanie za nieważną umowę dożywocia oraz dodanie punktu IVa, w którym zostanie stwierdzona nieważność umowy dożywocia, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania. W skardze kasacyjnej jako wartość przedmiotu zaskarżenia została wskazana kwota 197 214 zł stanowiąca wartość przedmiotowego lokalu.

Zgodnie z art. 519¹ § 4 pkt 4 k.p.c. dopuszczalność skargi kasacyjnej w sprawach o dział spadku i zniesienie współwłasności zależy od wartości przedmiotu zaskarżenia – jeżeli jest ona niższa niż sto pięćdziesiąt tysięcy złotych, skarga jest niedopuszczalna. Zgodnie z ustaloną linią orzecznictwa interesy poszczególnych uczestników ograniczają się do wysokości udziałów w majątku podlegającym podziałowi w postępowaniu o dział spadku lub zniesienie współwłasności. Z tej przyczyny, nawet jeżeli orzeczenie zaskarżono „w całości”, wartością przedmiotu zaskarżenia jest z reguły nie wartość majątku podlegającego podziałowi, a wartość konkretnego interesu uczestnika lub składnika majątkowego, którego skarga dotyczy. Tylko wyjątkowo, w wypadku, gdy uczestnik zaskarża samą zasadę podziału kwestionując jego dopuszczalność, wartość przedmiotu zaskarżenia może być wyższa, niż wartość udziału. Wskazując wartość przedmiotu zaskarżenia należy uwzględniać wartość poszczególnych rzeczy i praw, których objęcie lub nieobjęcie rozstrzygnięciem sądu albo sposób ich podziału skarżący kwestionuje, a także wartość roszczeń będących przedmiotem zaskarżenia. O wartości przedmiotu zaskarżenia rozstrzyga zatem treść zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej, odnoszących się do poszczególnych składników majątkowych lub roszczeń (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2002 r., III CZ 98/02, OSNIC 2004/1/11, z dnia 21 stycznia 2003 r., III CZ 153/02, OSNIC 2004/4/60, z 25 września 2003 r., III CZ 86/03, z dnia 26 lipca 2007 r., V CZ 66/07, z dnia 8 sierpnia 2012 r., III CZ 56/12, z dnia 10 kwietnia 2014 r., IV CSK 635/13 – nie publ.).

W sprawie niniejszej podana przez skarżącego wartość przedmiotu zaskarżenia obejmuje wartość jednego ze składników majątku spadkowego, a zarzuty skargi kasacyjnej wskazują, że kwestionuje on ustalenie, iż lokal

mieszkalny nie wchodzi w skład spadku. Wobec wniosku o przyznanie lokalu uczestniczące, interes wnioskodawcy w wymiarze majątkowym ogranicza się więc do kwoty, które przypadłyby mu jako spłata, a więc zgodnie z jego wnioskiem do kwoty 35511,99 zł.

Wartość przedmiotu zaskarżenia jest zatem niższa od ustawowej wartości progowej decydującej o dopuszczalności skargi kasacyjnej, wobec czego podlega ona odrzuceniu.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 398⁶ § 3 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

aj